

СВЯТО ІВАНА КУПАЛА

З глибини віків прийшло до нас Купало — свято літнього сонцестояння, свято тепла, молодості та кохання, яке відзначається 6—7 липня. За народним повір'ям, у цей день відбуваються різні дива: трави і квіти набувають магичної сили, земля відкриває свої скарби, сонечко спускається з неба, щоб викупатись у річці, а опівночі вогнистим цвітом розквітає папороть — хто знайде той цвіт, той здобуде багатство і здоров'я.

Цього дня люди вірили, що й вода набуває чарівної сили. Тому й святкування відбувалося біля річок. Свято тривало з вечора і аж до рання.

Напередодні свята хлопці встановлювали на вигоні поблизу річки чи ставка обрядове дерево – вербу, яку в різних регіонах України називають Мареною, Купайлом, Купайлицею. Увечері до Купайлиці йшли з піснями, прикрашали її вінками, стрічками, запалювали вогнище, водили хороводи. Потім стрибали через велике багаття, бо вважали, що воно очищає від усього поганого. Молодята, які братимуть шлюб, стрибали парами: якщо руки не розімкнуться, то скоро одружаться.

Дівчата плели вінки, пускали їх за водою, ворожили, чи вийдуть заміж. Потім купалися в річці, пускали у воду запалене колесо, що символізувало собою сонечко.

Закінчувалося свято обрядом урочистого спалювання Купайлиці.

Лунає українська мелодія, ведуча виходить на сцену, розповідає про свято Івана Купала.

Ведуча: Гойдав липень на сонячних вервечках колиску літа, вгамовував пташині співи, рум'янив ягоди, золотив зернисті ниви. І в цю благодатну пору наші далекі пращури виплекали на радість молоді свято Івана Купала – свято літнього сонцестояння, свято тепла, буяння зелені, молодості та кохання.. Спочатку воно було просто купальським святом, а вже згодом, як прийшла до нас християнська віра, утворили двослів'я – Івана Купала.

Збираються дівчатка та хлопчики, співаючи:

Ой, на Івана та на Купала
Ластівонька купалась,
До схід сонця вмивалась,
На бережечку сушилась.
Вийшла на вулицю та й похвалилась.

Хитливо ♩ = 164

The musical score is written on four staves in 6/8 time. The melody is simple and rhythmic, with a tempo of 164 beats per minute. The lyrics are written below the notes, with hyphens indicating syllable placement. The first staff starts with the tempo marking 'Хитливо ♩ = 164'. The lyrics are: 'Ой на І - ва - на, на Ку - пай - ла', 'там лас - ті - вонь - ка ку - па - ла - ся.', 'Там лас - ті - вонь - ка ку - па - ла - ся,', and 'на бе - ре - жеч - ку су - ши - ла - ся.'

Ой на І - ва - на, на Ку - пай - ла
там лас - ті - вонь - ка ку - па - ла - ся.
Там лас - ті - вонь - ка ку - па - ла - ся,
на бе - ре - жеч - ку су - ши - ла - ся.

Виходить дівчинка-ластівочка:

У мене личко, як яблучко,
У мене брівки чорнесенькі,
У мене очки яснасьенькі,
У мене вуста молодесенькі,
І живу я близесенько.

Виходить хлопчик-Купало в зелені, квітах.

Діти співають, запитують у Купала:

Купало, Купало,
Де ти зимувало?

Купало:

Зимував я в лісі,
Ночував у стрісі.
Зимував у пір'ячку,
Літував у зіллячку.

Діти заводять купальську пісню.

Діти:

Проти Івана сонце іграло.
Ой рано, на Йвана.

А де ж воно ночувало?
Ночувало у Івана.
Ой рано, на Йвана.

Вареники з цибулею,
З цибулею, з чорним маком.
Ой рано, на Йвана.

З чорним маком, пастернаком,
Із юшкою, з петрушкою.
Ой рано, на Йвана (двічі).

Хлопчик виносить вербу, встановлює її серед сцени і промовляє.

Хлопчик:

Поставлю я вербу, сам сяду зверху.
На вербі я сиджу, гукаю,
Дівчат на Купала скликаю.

Хлопчик, звертаючись до дівчат:

Гей, виходьте на вулицю,
Та й вбирайте Купальницю

Діти водять хоровод навколо верби і співають:

Кругом Мариноньки
Ходим, дівоньки.
Стороною дощик іде, стороною,
Та й на мою роженьку червону.
Ой, на горі жито, а в долині просо.
Стороною дощик іде, ще й дрібненький
Та й на мій барвінок зелененький

Кругом Мариноньки

(купальська)

Харківська обл., Печеніжинський р-н.
Редакція хору "Гомін"

Поволі
♩ = 75

Сопілка I
Сопілка II
Сопілка III

Сопрано
Альт I
Альт II

Сопілка I
Сопілка II
Сопілка III

Кру-гом Ма - ри-но-ньки хо-ди-ли ді - во-ньки, сто-ро-но - ю до-щик і - де.

Сто-ро-но - ю, та й на мо-ю ро - же - ньку че - рво - ну.

Сто-ро-но - ю, та й на мо-ю ро - же - ньку че - рво - ну.

Ой на мо - рі хви - ля, при до-ли - ні ро - са, сто-ро-но - ю до-щик і - де.

Сто-ро-но - ю, та й на мій бар-ві - но - чок зе - ле - ний.

Сто-ро-но - ю, та й на мій бар-ві - но - чок зе - ле - ний.

Дівчатка збирають квіти, плетуть віночки, промовляючи /співаючи:

Піду я у садочок, нарву я квіточок.
Гей, гей, нарву квіточок.
Нарву я квіточок, сплету віночок.
Гей, гей сплету віночок.
Заплету віночок, заплету шовковий,
На щастя, на долю, на чорнії брови.

Рухливо

Пі - ду в са - до - чок, на - рву кві -
 - то - чок Гей! Гей! Гей! На - рву кві - то - чок.

Ой, на Купала! Ой, на Купала!
 Ой, нам Ладуся квіти збирала.
 Квіти збирала, віночок сплітала
 Та й на синю хвилю, на Дунай пускала.

(Кидають віночки у воду й дивляться на свою вроду промовляючи:)

Я свій віночок візьму, кину у ставочок.
 Гей, гей, кину у ставочок.

Хлопчик

Пора запалити купальське багаття!

Виносить макет багаття, ставить на сцені.

Купало запрошує хлопчиків назбирати хмизу і розпалити вогнище.
 Щоб бути сильними і хоробрими, хлопчики стрибають через вогнище.

Під веселу українську мелодію всі стрибають через багаття.

Хлопчик:

Дівчата, заспіваймо веселую!

Усі (співають)

На Івана Купайла
Жаба в борщ упала.
Дівки не поспіли —
Хлопці жабу з'їли! (Двічі.)
На Івана Купайла
Гуска в борщ упала.
Хлопці не поспіли —
Дівки гуску з'їли! (Двічі.)

Хлопчик:

Догоряє купальське багаття, закінчується наше свято.

Дівчинка

Схотилось Купало із долу до долу.
Час нам, дівоньки, додому.

Усі:

Допалимо та соломоньку
Та ходімо та додомоньку.
Лежи, лежи та, Купайлочку,
В червоному та багаттячку.

Стають парами, трійками, беруться попід руки, ідуть по сцені, співають і пританцьовують.

Хлопці:

Світи, світи, місяцю, місяцю,
Та й на нашу вулицю, вулицю.
А на нашій вулиці, вулиці
Усі хлопці молодці, молодці.

Дівчата:

А немає кращого, кращого
Від Романа нашого, нашого.
Сім пар чобіт витоптав, витоптав,
Поки Надю висватав, висватав.

Співаючи, діти виходять за лаштунки.

